

(tria de novetats)



Ferran MODINOS; Cèlia MALLAFRÉ
L'arribada del ferrocarril a les Terres de l'Ebre
Un patrimoni industrial, passat, present i futur

Terrassa: MNACTEC, 2024. 100 p.

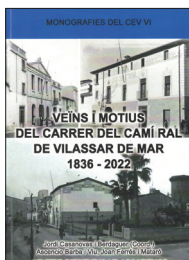
Aquest llibre ofereix una mirada profunda a l'impacte que va tenir l'arribada del ferrocarril a les Terres de l'Ebre, i en destaca la importància com a motor de canvi econòmic, social i territorial. A través d'una anàlisi històrica i patrimonial, l'obra revisa el passat ferroviari de la regió, la seva evolució i els reptes actuals de la conservació i valorització d'aquest patrimoni industrial. També planteja propostes de futur per integrar aquest llegat al desenvolupament local sostenible. És un treball rigorós i divulgatiu que convida a redescobrir el paper clau del ferrocarril en la història ebrenc. La publicació és resultat de l'ajut de recerca Francesc Salvà i Campillo (2020).



Antoni MADUEÑO
L'art de trobar i la joglaria al Comtat d'Empúries

Castelló d'Empúries:
 Ajuntament i Centre d'Estudis
 Trobadorescos, 2024. 189 p.,
 10 €.

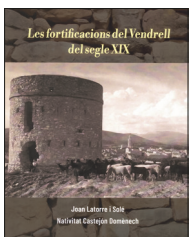
Aquest llibre explora l'art de trobar (la poesia trobadoresca) i la joglaria al comtat d'Empúries durant l'edat mitjana, un període de gran efervescència cultural a la Corona d'Aragó. A través de documents, textos poètics i fonts historiogràfiques, l'obra analitza el paper dels trobadors i joglars com a transmissors de cultura, i també la seva presència a les corts comtals. Així mateix estudia la relació entre la producció lírica i el context polític, social i lingüístic de l'època. Amb un enfocament rigorós però accessible, el llibre contribueix a la recuperació d'un patrimoni literari ric i sovint oblidat, i revela la vitalitat cultural de l'Empordà medieval dins de l'univers trobadoresc.



Jordi CASANOVAS (coord.)
Veïns i motius del carrer del Camí Ral de Vilassar de Mar 1836-2022

Vilassar de Mar: Centre d'Estudis
 Vilassarencs, 2024. 113 p., 10 €

El llibre, coordinat per Jordi Casanovas i Berdaguer, és una obra coral que recull la història social i urbana d'un dels carrers més emblemàtics del municipi. Per mitjà de la recerca documental i la memòria oral, el llibre explora l'evolució del carrer des del segle XIX fins a l'actualitat, destacant la tradició dels motius o malnoms que identificaven les cases i les famílies. Aquests malnoms, com Cal Fuster o Cal Xic, eren una forma popular de referència que reflectia l'ofici, el caràcter o alguna anècdota associada als habitants. L'obra també ofereix un recorregut per les transformacions arquitectòniques i socials del carrer, i fa valer el patrimoni local i la identitat col·lectiva de Vilassar de Mar.



Joan LATORRE; Nativitat CASTEJÓN
Les fortificacions del Vendrell del segle XIX

El Vendrell: Arxiu Comarcal del
 Baix Penedès, 2024. 207 p., 18 €.

El llibre analitza el sistema defensiu del Vendrell durant el segle XIX, en un context marcat per les guerres carlines i els canvis polítics i socials que afectaren profundament el territori català. L'obra estudia les fortificacions militars construïdes a la vila, com ara baluards, reductes i altres estructures, de les quals documenta l'origen, la funció i l'evolució. Fent servir plànols, fonts d'arxiu i anàlisi històrica, es reconstrueix el paper estratègic del Vendrell com a punt clau en la defensa del litoral i de les comunicacions interiors, i també s'identifiquen estructures dins del traçat urbà de la ciutat.

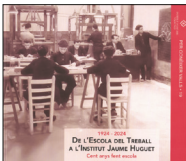


DD.AA.
Del Penedès als camps d'extermini nazis

Vilafranca del Penedès: Institut
 d'Estudis Penedesencs, 2024.
 389 p., 20 €.

Coincidint amb el 80è aniversari de l'alliberament dels camps nazis, l'Institut d'Estudis Penedesencs publica aquest llibre que documenta el destí dels deportats de quatre comarques penedesenques. Dividit en dues parts, la primera contextualitza el període històric, des de l'Europa d'entreguerres fins a l'exili republicà, l'internament a camps francesos, la deportació als camps nazis i l'alliberament. La segona part aprofundeix en la realitat dels 124 deportats penedesencs, amb fitxes biogràfiques detallades de cadascun que en tracten la trajectòria, la captura i l'estada als camps. Mauthausen fou el destí més comú, amb 114 víctimes, seguit de Dachau, Buchenwald i Flossenbürg. Només 29 deportats sobrevisqueren. L'obra vol mantenir viu el record i reafirmar el compromís de «Mai més».

1
2
6
10
14
18
20
22
24



JORDI TUSET
1924-2024.
De l'Escola del Treball a l'Institut Jaume Huguet. Cent anys fent escola
Valls: Institut d'Estudis Vallencs, 2025. 237 p., 22,10 €.

Aquest llibre commemora el centenari de l'Institut Jaume Huguet de Valls, fundat com a Escola del Treball el 1924. A través d'una anàlisi detallada, l'obra recorre l'evolució del centre al llarg d'un segle i en destaca els canvis de nom, ubicació i oferta formativa. Amb testimonis, documents històrics i imatges, es posa en relleu el paper fonamental de l'institut en la formació professional i cultural de la comarca. El llibre també reflecteix els valors que han perdurat al llarg del temps: compromís amb les persones, esforç i potenciació del talent local. És una obra imprescindible per comprendre la trajectòria educativa i social d'una institució clau a l'Alt Camp.



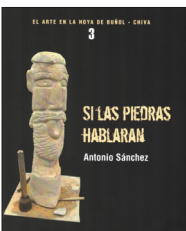
Lluís Marc HERRERA
Orfeo Lleidatà
Més de 160 anys de compromís (1861-2024)
Lleida: Fundació Orfeo Lleidatà, 2025. 240 p., 20 €.

Aquest volum, escrit pel músic i doctor en història Lluís Marc Herrera, recull per primera vegada la trajectòria completa de l'Orfeo Lleidatà des de la seva fundació el 1861 fins a l'actualitat. El llibre destaca el paper fonamental de l'entitat en la promoció del cant coral, l'educació musical i la dinamització cultural de Lleida i les terres de Ponent. Amb una mirada històrica i social, també posa en relleu figures clau com Lluís Virgili i Farrà i analitza com l'Orfeo ha estat un referent de resistència cultural i catalanisme en èpoques difícils. És una obra essencial per entendre l'impacte de la música coral en la construcció de la identitat cultural lleidatana.



Plaça Vella, núm. 65
Castellar del Vallès: Centre d'Estudis i Arxiu d'Història Castellar del Vallès, 2025. 201 p., 15 €.

El darrer número de la revista Plaça Vella, editada pel Centre d'Estudis de Castellar del Vallès, està dedicat a la figura de Blai Blanquer Mercer, que va ser alcalde i jutge de pau de Sant Esteve de Castellar. L'obra en repassa la trajectòria vital i el compromís amb la comunitat, destacant el paper que va tenir en la vida política i social del municipi. Mitjançant testimonis, documents i anàlisis històriques, ofereix una visió detallada de la seva contribució al desenvolupament local i a la cohesió social. La publicació és una aportació significativa a la memòria històrica de Castellar del Vallès i reivindica el llegat de Blai Blanquer Mercer.



Antonio SÁNCHEZ
Si las piedras hablaran
Bunol: Instituto de Estudios Comarcales Hoya de Buñol-Chiva, 2024. 64 p., 15 €.

L'obra ressegueix la trajectòria d'Antonio Sánchez, un escultor autodidacta nascut el 1946 a Xiva (València), especialitzat en la talla de pedra. Amb més de quaranta-cinc anys de trajectòria, ha treballat en diverses pedreres de la Comunitat Valenciana i ha impartit classes de talla i escultura en pedra a escoles taller de Xiva i Xest. La seva obra es caracteritza per una profunda connexió amb el material, respectant la naturalesa de la pedra i integrant-la en l'entorn natural. El llibre esdevé un catàleg amb la recopilació d'algunes de les seves obres més reconegudes, d'estètica orgànica, amb formes suaus, corbes i suggeridores, que evocuen la natura, el cos humà o símbols arquetípics.



Jordi MAÍZ
Generació Llibertària
Una introducció al jovent anarquista de Menorca (1922-1937)
Benissalem: Calúmnia Edicions, 2024. 88 p., 6 €.

Aquest llibre ofereix una aproximació històrica al moviment llibertari juvenil a Menorca entre 1922 i 1937, en què destaca la creació i evolució de les Jovenuts Llibertàries a l'illa. Per mitjà d'una anàlisi rigorosa, l'autor contextualitza l'activisme anarquista menorquí dins dels esdeveniments polítics i socials de l'època, que inclouen la Segona República i els inicis de la Guerra Civil. Amb només 83 pàgines, l'obra sintetitza la trajectòria d'aquest col·lectiu i posa en relleu figures i accions que van contribuir a la lluita per la llibertat i la justícia social. És una lectura essencial per als interessats en la història del moviment obrer i l'anarquisme a les Illes Balears.